

STICHTS-HOLLANDSE HISTORISCHE VERENIGING

opgericht in 1957

gevestigd te Woerden

werkgebied: de (voormalige) gemeenten: Bodegraven, Driebruggen, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden, Zegveld.

secretariaat: Bekenlaan 20, 3448 XC Woerden
internet: www.shhv.info

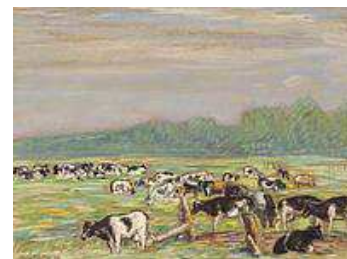
bank: IBAN: NL051NGB0000330797.
t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden

KvK-nummer: 40.46.44.34

telefoon: 0348 - 41 75 77
e-mail: mail@shhv.info

Woerden, april 2013

Na de jaarvergadering op 20 maart jl. werd een zeer boeiende lezing verzorgd door de heer Frits van Ooststroom. Op een ontspannen wijze wist hij ons wegwijs te maken in de schilderkunst over het Groene Hart van de 16^e eeuw tot in onze tijd. De schitterende afbeeldingen, de vele details waarop hij ons attendeerde en de veelheid aan verbanden die werd gelegd, werden bijzonder gewaardeerd.

Leo Gestel:
Landschap met koeien

Nachtcultuur Woerden:

Op zaterdag 30 maart 2013 wordt opnieuw een Culturele Nacht in Woerden georganiseerd. Ook de SHHV zal acte de présence geven door in de binnenstad ondermeer de twee apps over het Verhaal van Woerden te demonstreren.

U kunt ons van 19.00-23.00 uur vinden bij de Kruisstraat/Kerkstraat (voorheen de Visburg).

En verder zullen we om 17.15 uur in het Bierhuys (van Oudheusdenstraat 3a) en om 20.30 uur in Galerie Van Slagmaat (Leidsestraatweg 36) Verhalen van Woerden vertellen met beelden erbij. Dus kom in ieder geval een kijkje in de binnenstad nemen, want er is veel te beleven. Kijk voor het volledige programma op www.nachtcultuur.nl.

1. Evert Willemsz Bogaert (Bogardus)

Een zeventiende eeuwse weeskind op zoek naar zichzelf

Een lezing door prof. Dr. Willem Frijhoff

uitgeverij VANTILT

op: maandag 8 april 2013 van 20.00 - 22.00 uur
In: **De Dam**, Wilhelminaweg 79, 3441 XB Woerden

Toegang gratis

Deze lezing wordt georganiseerd door de SHHV in samenwerking met boekhandel De Hoeksteen (Woerden) en uitgeverij VanTilt (Nijmegen).

In 1622 werd de toen vijftien jaar oude Evert Willemsz Bogaert door een mystieke ervaring overvallen. Dagenlang had hij spirituele belevissen waarin iedereen die meetelde in Woerden een rol speelde. Tijdens zijn vervoering werd Evert doofstom en kon hij alleen nog via briefjes communiceren. Deze briefjes werden door meester Lucas Zas, rector van de Latijnse School, in twee pamfletten gepubliceerd.

In een scherpzinnige analyse van de gebeurtenissen en de teksten weet Willem Frijhoff te achterhalen wat deze puber bezighield en hoe hij de weg naar volwassenheid insloeg. Maar ook hoe de kleine gemeenschap van Woerden in de gespannen context van de religietwisten na de Synode van Dordrecht op dit zonderlinge weeskind reageerde en hoe Evert dit voor zijn zelfverwerkelijking wist te benutten.

Evert Willemsz is niet alleen een pakkend biografisch verhaal. Het geeft tevens een rijk en scherp beeld van cultuur, mentaliteit en dagelijks leven in Woerden een stadje in vroeg zeventiende-eeuws Holland, van de problemen en mogelijkheden van jongeren toen en van de overgang van jeugd naar volwassenheid.

Het volledige levensverhaal van Evert Willemsz werd in 1995 voor het eerst gepubliceerd en verscheen in 2007 in verkorte vorm in een Amerikaanse editie. In Heemtijdinghen 2010-04 is een samenvatting van het levensverhaal van Bogardus door prof. Frijhoff gepubliceerd. In 2012 verscheen een bewerkte, geactualiseerde en aangevulde heruitgave van het deel over Everts jeugd.

Willem Frijhoff is emeritus hoogleraar Geschiedenis van de Nieuwe Tijd aan de Vrije Universiteit Amsterdam en bekleedde van 2010 tot 2012 de Erasmuswisselleerstoel van de G.Ph. Verhagen-Stichting aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Tijdens deze lezing wordt er een bijzondere boekentafel verzorgd door Boekhandel De Hoeksteen, waarbij onder meer het recente boek van prof. Frijhoff verkrijgbaar is. Ook is de Heemtijdinghen uit 2010 die avond nog beschikbaar.

Prof.dr. W.T.M. Frijhoff

Z.O.Z.

Wilt u de nieuwsbrief ook per e-mail ontvangen, geef dan uw e-mailadres aan ons door. Denkt u er ook aan om uw nieuwe e-mailadres aan ons door te geven als dit gewijzigd is?

2. De geschiedenis van het departement Bodegraven van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Een lezing door Pieter Westerhof

Jan Nieuwenhuyzen

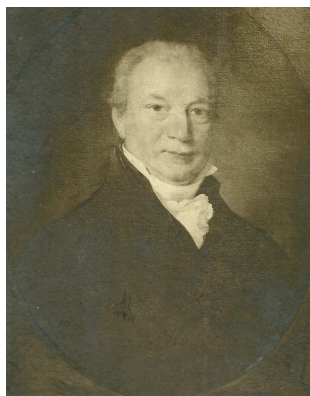
op: woensdag 17 april 2013 van 20.00 - 22.00 uur
In: **Lutherse kerk**, Noordstraat 2, 2411 BJ Bodegraven

Toegang gratis, gelegenheid tot parkeren in de omgeving

De lezing wordt georganiseerd door de SHHV in samenwerking met de stichting Vrienden van de Lutherse kerk te Bodegraven.

In 1784 werd onder de bezielende leiding van de doopsgezinde predikant (vermaner) Jan Nieuwenhuyzen in Edam de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen opgericht.

Voorname doel van Jan was de "minvermogenden" leesbare, goedkope literatuur aan te bieden, zodat zij zich beter zouden kunnen ontplooiën. Zijn zoon Marinus, die mede-initiatiefnemer werd, voegde al bij de eerste plannen tot oprichting van de Maatschappij verbetering van het schoolwezen en opvoeding der jeugd aan de doelstellingen toe. Deze Martinus heeft de eerste jaren een prominente rol gespeeld als algemeen secretaris. De ideeën vanuit Edam vonden in Nederland al snel veel weerklank, waardoor het een landelijke organisatie werd.

Dirk Stoop

In de loop van de ruim twee eeuwen van haar bestaan heeft het "Nut" een zeer belangrijke rol gespeeld in het onderwijs, maar ook op andere gebieden in het sociaal-culturele leven heeft de maatschappij haar steentje bijgedragen. Vaak als initiator van nieuwe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld bibliotheken, spaarbanken en ziektekassen. Opvallend is dat in Bodegraven, vooral door de activiteiten van Dirk Stoop, huisarts en later ook burgemeester, al in 1785 het tweede departement van Nederland werd opgericht en dat dit departement nog steeds bestaat. Helaas is bij de grote brand van 1870 het archief verloren gegaan, maar toch is het gelukt een redelijk beeld van de activiteiten te achterhalen.

De spreker, P.W. Westerhof, is vanaf 1948 met enkele onderbrekingen in Bodegraven woonachtig en was in zijn werkzame leven cardioloog in het huidige UMCU. Zijn interesse voor het Nut komt grotendeels door het feit dat zijn echtgenote het eerste vrouwelijke bestuurslid van het departement in Bodegraven werd. Haar voorvaders hebben daarin generaties lang een belangrijke rol gespeeld.

Volgende activiteiten:

Donderdag 23 mei 2013: Lezing over de Vrede van Utrecht (1713) door David Onnekink in de Ridderzaal van het kasteel te Woerden

5-10 juni 2013: Historisch spel *Vrede van Utrecht* op het Exercitieterrein Woerden (georganiseerd door de stichting Historische Spelen).

Cursus Oral History:

Een relatief nieuwe manier om de recente geschiedenis vast te leggen is het interviewen van mensen die daarover (nog) kunnen vertellen. Dat vraagt enige vaardigheden om te voorkomen dat er onbetrouwbare informatie ontstaat, maar het is erg leuk om te doen en het draagt bij aan de geschiedschrijving van onze regio. Het bestuur onderzoekt de mogelijkheden om een cursus Oral History aan te bieden, maar er is een minimum aantal deelnemers noodzakelijk om de kosten beheersbaar te houden. Indien u belangstelling heeft voor deze actieve manier van geschiedenis beoefenen neem dan contact op met ons secretariaat (gegevens in de kop van deze nieuwsbrief).

Hulp bij digitaliseren Heemtijdinghen:

Dankzij een subsidie van de provincie Utrecht is het gelukt om een deel van de Heemtijdinghen van de periode 1965-2000 te digitaliseren. Echter alleen de Utrechtse artikelen zijn gedigitaliseerd. Wij zoeken nu vrijwilligers om de ontbrekende artikelen ook te scannen. Heeft u zin om ons daarbij te helpen, neem dan contact op met ons secretariaat (gegevens in de kop van deze nieuwsbrief). Specialistische kennis en apparatuur zijn niet vereist. Enige bekendheid met het gebruik van computers helpt wel.

Verhaal van Woerden:

Romeins zwaard

Twee bijzondere ontwikkelingen kunnen wij hier melden.

1. Bij de opgravingen in 2003 t.b.v. de parkeergarage in Woerden is een Romeins zwaard gevonden. Na restauratie is het nu te bewonderen in het Stadsmuseum Woerden. Speciaal voor kinderen is er een speurtocht door het museum aan deze vondst verbonden. Bovendien zijn de replica's van de Romeinse schepen van Mart Scheer nu te bewonderen. Dus neem met uw (klein)kinderen een kijkje in het museum. SHHV-leden hebben gratis toegang tot het Stadsmuseum.
2. Op 7 maart jl. zijn er twee apps (kleine programmaatjes voor een smartphone) gepresenteerd over het Verhaal van Woerden. Ze zijn beide gratis te downloaden via de website van de SHHV: klik in de linkerkolom van de SHHV-homepage op Geschiedenis Apps of ga direct naar deze link: <http://www.shhv.info/apps/geschiedenisopstraat.html>.

